

Hiiliviisas kaupunkivihreä -podcast

Jakso 2: Niittykävelyllä Uussillanpuistossa

[äänite alkaa]

00:00:00 [Intro]

Aalto yliopiston podcast. [äänimerkki]

00:00:16 Tiina

Hei tervetuloa mukaan taas niittykävelyllä! Tällä kertaa me ollaan Itä-Helsingissä Uussillanpuistossa ja mun mukana on biologi, Helsingin kaupungin luontoasiantuntija Tuuli Ylikotila. Mun nimi on Tiina Merikoski, mä oon maisema-arkkitehti ja tutkijatohtori Aalto-yliopistossa ja tänään tällä kävelyllä me tullaan puhumaan siitä, mikä merkitys niittyuunnolla on kaupungeissa ja miksi on niin äärimmäisen tärkeää, että sitä tuodaan ja ylläpidetään myös täällä urbaanissa ympäristössä. Jos tässä keskustelussa kuuluu jonkinlaista taustahälyä, ehkä linnun ääniä tai jopa ihmisten puhetta, niin se todella johtuu siitä, että me ollaan täällä oikeasti Uussillanpuistossa ja kävellään täällä ristiin rastiin, niin täällähän on muitakin ihmisiä, eläimiä ja lintuja. Toivon, että se ei teitä häiritse, vaan päinvastoin nautitte siitä, että tämä kuulostaakin siltä, että me ollaan kaupunkiluonnossa. Nauttikaa tästä keskustelusta!

Okei, me ollaan tultu tänne Uussillanpuistoon Tuuli Ylikotilan kanssa, ja ehkä alkuun olisi ihan kiva Tuuli, jos sä kertoisit pikkuisen itsestäsi, taustastasi ja jostain intohimosta.

00:01:52 Tuuli

Joo, okei, tosiaan tää on yks intohimon kohde. Mä oon Tuuli Ylikotila, olen Helsingin kaupungilla töissä. Olen luontoasiantuntija, tällä hetkellä maankäytön suunnittelun puolella töissä. Mä en viitsi sanoa missä, on niin vaikea se organisatorinen juttu, mutta siellä kaupunkisuunnittelun puolella. Mä olen koulutukseltani biologi ja kasvitieteilijä, ja mun intohimo erityisesti on ollut tietysti monenlaiset luontoalueet, mutta ehkä nimenomaan tällaiset niin sanotut kulttuuribiotoopit, joihin nämä niityt kuuluu. Mä oon ollut kaupungilla tosiaan tosi pitkään, vuodesta 1991 eli tuli 30 vuotta täyteen, ja mä oon oikeastaan koko työurani ajan ollut jollain lailla tekemisissä kulttuuriympäristöjen kanssa. Mä olin muun muassa yli kymmenen vuotta kartanovastaava eli vastasin Helsingin omistamista kartanoympäristöistä ja niiden peruskunnostuksesta ja ylläpitoon siirtymisestä ja muusta. Siellähän on valtavan hienoja kulttuuribiotooppeja, tietysti paljon muitakin kuin niittyjä. Mutta näin taustasta. Nykyisin teen aika paljon töitä ekologisten verkostojen kanssa. Tällä hetkellä, jos nyt mietitään näitä niittyjä, tehdään niittyverkostotyötä Helsingissä.

00:03:25 Tiina

Joo, eli verkostolla tarkoitat sitä, että niityt ja viheralueet muodostavat verkostoa?

00:03:31 Tuuli

Niin, semmoista verkkoa, jos ajattelee vaikka kalaverkkoa, että on niitypläntejä eri puolilla kaupunkia. Lajiston kannalta olisi parasta, että ne olisivat jotenkin yhteydessä toisiinsa, koska jos ne

ovat ihan erillään, ne ovat kuin saaria sen kaiken rakennetun keskellä. Silloin jos on sellaisia eläimiä, jotka liikkuvat heikosti, niin ne jäävät ikään kuin saarroksiin sinne saareen. Ja pikkuhiljaa, jos jotain sattuu siinä saaressa, niin se on sitten sen porukan kuolemaksi. Sen takia on tärkeää, että yhteydet ovat olemassa ja eläimet pääsevät liikkumaan paikasta toiseen.

00:04:18 Tiina

Kyllä. Ja hei, kerro vielä vähän nimenomaan tästä Uussillanpuistosta. Miten sä tätä kuvailisi? Tää on aika hauskan näköistä ympäristöä! Mä en ole täällä aikaisemmin käynyt, tämä on mulle uusi puistokohde ja tosi hienon näköistä, vähän metsää ja avointa, vaihtelevaa, näyttää aika isolta alueelta myös. Kerro vähän tästä!

00:04:38 Tuuli

Joo, tää on semmonen, miten sen nyt sanoisi, vanha perinnemaisema, vanha perinnebiotooppi. Tällä on semmoinen historia, että tässä on ollut viljelyä aikaisemmin. Tämä on pitkulainen, hyvin pitkä puisto, eli ei kovin leveä, mutta kuitenkin pitkä, että pintaa on. Tässä on monenlaista, tässä on ihan avointa ketoa, sitten on vähän rehevämpää niittyä ja jonkin verran hakamaisemaa ja metsänreunaa, vähän paahdeympäristöäkin löytyy. Itse asiassa tämä missä nyt seisotaan, on tämmöinen tyyppinen, hyvin paahteinen paikka. Historia on semmoinen, että kun Itä-Helsinki on rakentunut, tässä on ollut aikanaan vähemmän asutusta ja tää on ollut peltona ja laitumena. Itseasiassa meidän yks perhetuttu aikanaan, meidän hevosenkengittäjä, kun meillä on ollut hevosia, on asunut tässä lähellä ja hänen isällään oli hevosia, tämä on ollut hevoslaitumena. Ja tällainen perinnebiotooppi on sen takia merkittävä Helsingissä, että on ollut perinteistä hoitoa, tämä on ollut vain erittäin lyhyen ajan semmoisessa umpeenkasvavassa tilassa. Se on aika merkittävää lajiston kannalta, se ei ole hävinnyt tässä välissä. Vuosina 2005–2006 me tehtiin niittyinventointia, jossa katsottiin ympäri kaupunkia hyviä vanhoja peltoalueita ja avoimia alueita. Silloin tämä oli yksi alue, joka nousi tosi hienona. Sitten tehtiin hoitosuunnitelma ja alettiin toteuttaa sitä. Pikkuhiljaa se pienin ja arvokkain alue on laajentunut, tämä on nyt melkein kymmenen kertaa suurempi pinta-alaltaan kuin mistä lähdettiin. Ja tämähän on semmoinen, niin kuin nimikin sanoo, Uussillanpuisto eli tää on puisto mutta ei täällä ole nurmikkoa missään, tää on ihan niittyä, metsää ja hakamaata eli silleen erikoinen paikka. Mutta tässä menee ulkoiluväylä, ihmiset istuu penkeillä ja tossa oli koiranulkoiluttaja ja lapset leikkii ja näin, eli toimii tämmöinenkin luonnonmukainen puisto ihan hyvin.

00:07:08 Tiina

Todellakin! Tässähän on äärimmäisen, niin kuin sanoit, jotenkin paahteinen paikka. On kyllä lämmin ja voin kuvitella, että se houkuttelee ihmisiä viettämään aikaakin. Miksi ylipäätään kaupunkiin oivat tärkeitä? Mitä siihen sanoisit? Miksi tarvitaan niittyluontoa kaupunkiin, eikö niityt ole tavallaan kaupunkien ulkopuolista luontoa?

00:07:35 Tuuli

Joo, varmaan moni voisi ajatella, että okei, ollaan Helsingissä, tää on tosi urbaani, ja että nämä niityt, kedot, lehmät ja muut kuuluvat ikään kuin maatalousympäristöön. Mutta jos ajattelee Helsingin historiaa, tiedän niiltä mun kartanoajoilta, että itse asiassa Helsingissä on merkittäviä suuria kartanoita. Eikä siitä ole hirvittävän pitkä aika, kun ydinkeskusta oli tosi pieni. Helsinki on aika nuori, ja loppujen lopuksi nämähän ovat vanhoja kartanoiden maita. Silloin siihen aikaan itseasiassa Töölökin oli ihan laidunta, huviloita ja muuta, mitä ikään kuin reunoilla on. Nyt ollaan aika Itä-Helsingin reunoilla, nää on ne viimeisimmät rippeet, joissa on ollut näitä vähän laajempia avoimia alueita. Eli tää yks merkitys on meidän juuret ja kulttuurihistoria: tärkeät maisemalliset piirteet, että

semmoiset säilyy, ne ovat yhtä tärkeitä kuin rakennukset, että meillä on tällaisia ympäristöjä. Ja sitten jos ajattelee sitä, mitä itse tunnen parhaiten niin on tämä monimuotoisuus. Jos ajattelee uhanalaisuutta niin kun on selvitetty merkittävimpiä elinympäristöjä, niin niityt nousee kaikista merkittävimmäksi metsien ohella, siellä on kaikista eniten uhanalaisia ja harvinaisia lajeja. Ja sehän koskee tietenkin myös silloin kaupunkia. Ja kun meillä on niin hirveän hyvä pohja täällä Helsingissä. Toinen hirveän hyvä paikka on Turku, esimerkiksi, jossa vielä on näitä, on se vanha historia ja muuta. Sitten on paljon nuorempia kaupunkeja, joissa ei ole näitä. Ja sitten on tosi hienoa, että Helsinki on ajoissa alkanut selvittää näitä ja säilyttää. Jopa tämä Uusisillanpuisto on siitä jännä kohde, että tämä on tuleva suojelualue.

00:09:31 Tiina

Okei! Niin just joo, onko siitä jo päätös?

00:09:34 Tuuli

Siitä on päätös olemassa, joo, yleiskaavassa päätettiin. Ja nyt on juuri tekeillä hoito- ja käyttösuunnitelma. Eli ei ole vielä rauhoitettu, mutta päätös on kuitenkin yleiskaavatasolla tehty.

00:09:47 Tiina

No mitä sitten, jos niityillä on paljon uhanalaisia lajeja ja kaikkea, niin pitäisikö meidän pysyä tällä polulla vai voiko oikaista läpi? Pitääkö puistokäyttäjän huolehtia siitä, että jokin perhonen ei nyt sitten jää alle, onko jotain semmoista, mitä pitäisi miettiä, kun tulee puistoon?

00:09:59 Tuuli

Mä sanoisin ehkä niin, että jos sä nyt ajattelet, että tämä on vanha laidun, niin yksittäisten ihmisten hortoilu täällä ei todellakaan haittaa. Se voi olla ehkä hyväksikin, silloin ehkä pikkuisen paljastuu maata ja saadaan uusille siemenille ikään kuin uutta pintaa mihin tarttua, vähän niin kuin silloin, kun tämä oli laidunalueena. Mutta tietysti täytyy muistaa, että kun Helsinki on niin valtava, täällä on ihan hitosti ihmisiä, jos kaikki kulkisivat täällä ja käyttö olisi hurjaa, silloin se ei ehkä ole hyvä. Eli niin kuin näkyy, ihmiset on tehnyt tällaisen makean tallatun polun, joka on hirveän suosittu ja sitten tässä pääsee ympäri, ei tarvitse mennä, kun tää on niin pitkulainen puisto, että meillä on muutakin kuin tuo yksi väylä, missä sitten pyöräillään, kävellään ja muuta.

00:10:58 Tiina

Ja tähän on hauska tämä polku täällä reunalla, että se on vähän niin kuin löytänyt paikkansa sieltä.

00:11:01 Tuuli

Nimenomaan! Ja kyllähän siis tästä nousee, tähän ei ole kauhean rehevä, mikä tekee tämän juuri hyväksi, tämä on erittäin hyvä lajistoltaan. Mutta kyllähän tämä kasvaa tästä suurin piirtein meidän polviin asti, mitä mä nyt sanoisin, ehkä viisikymmentä senttiä. Osa ihmisistä tietysti, kun sataa ja muuta, ei ne nyt välttämättä halua kahlata tuolla niityllä.

00:11:26 Tiina

Suurin osa suomalaisista tietää kuinka märkeksi tulee siinä, kun kahlaa märän niityn halki. Tosiaan täällä on kasvu vasta alkamassa, ollaan vielä niin aikaisessa vaiheessa. Puhutaan vähän vielä sun tuosta työstä, sä oot ollut siellä kaupungilla ihan hirveän kauan niin, onko niityihin liittyvät

näkemykset muuttuneet siellä kaupungin organisaatiossa tai toisaalta oletko nähnyt, että kaupunkilaisten näkemykset tai toiveet olisivat muuttuneet tässä 30 vuoden aikana?

00:11:58 Tuuli

Joo no mä sanoisin, että on muuttunut. Ennen kuin tulin kaupungille, mä olin tutkijana vähän aikaa, ja mä tein luonnonmukaisten viheralueiden tutkimusta. Silloinkin tutkin niittyjä ja keräsin niittykasvien siemeniä, kasvattelin niitä ja meillä oli semmoinen koealue tuolla Mikkelissä. Me tehtiin tekoniittyä ja muuta, ja mä muistan, että siihen aikaan silloin 1980-luvun lopulla ja 1990-luvun alussa oli tällainen luonnonmukaisuuden buumi, joka kesti hetken. Seuraava buumi tuli sitten, oikeastaan se oli siinä 2000-luvulla, 2004–2006 tuli uudestaan semmoinen, siinä oli sitten vähän eri asioita mitä painotettiin. Ja nyt mä sanoisin, että on kolmas niittybuumi mun työuran aikana, erilaisista globaaleista trendeistä ja teemoista nousee juttuja, mitkä heijastelevat sitten aaltolina myös tietekin meille. Jokaisessa kohdassa niityt ovat olleet semmoinen... Tietysti se on ollut muutakin, sitä luonnonmukaisuutta ja luonnon monimuotoisuutta. Mutta sanoisin että aina vain helpommaksi tulee ja nyt alkaa olla semmoinen vaihe, että nyt tämä monimuotoisuus alkaa mennä ohi aika monen muun arvon, ja nyt on oikein varsinainen niittyvillitys. Tämä hyönteis-pölyttäjäkato ja muut asiat vaikuttavat siihen. Hyönteisillä on selvä kytkös tähän niitylajistoon. Kyllä tietysti pölyttäjiä on muissakin elinympäristöissä, mutta erityisesti kedoissa ja niityissä.

00:14:02 Tiina

Joo, no kyllä mäkin oon huomannut, että aika lyhyessä ajassa kaupunkiluonto on alkanut keskusteluttaa ihan eri tavalla kuin vielä vähän aikaa sitten. Ja muistakin syistä kuin virkistysarvon ja hyvinvoinnin lisäämisen takia, siellä on tullut todella nämä ekologiset arvot, monimuotoisuus ja kaikki tämä mukaan.

00:14:21 Tuuli

Joo, ihmisten tietoisuus lisääntyy ja toisaalta ehkä siinä on se, että isoissa kaupungeissa alkaa olla aikamoiset uhat, kun nämä alueet koko ajan pienenee, tulee rakentamista ja muuta. Ihan näiden helmien ja suojelualueiden lisäksi alkaa tämä tavallinen luonto hävitä. Luulen, että se tulee osittain sitä kautta. Asukkaathan on kovasti, mehän ollaan Helsingissä keskusteltu, taisteltu ja jauhettu metsäasioista vuosikymmenet, mutta nyt ehkä juuri nämä pari viime vuotta on ollut silleen, että ehkä nyt pikkuhiljaa aletaan jotenkin näistä niityistäkin, rannoista ja muistakin innostua vähän eri tavalla, mikä on kiva.

00:15:11 Tiina

Joo, meillähän oli tänään, kun ovat alkaneet nämä CO-CARBON hiiliviisas kaupunkivihreä - festivaaliviikot, mihin nämäkin keskustelut nyt kytkeytyvät osana sitä tapahtumasarjaa, tänään meillä oli avausseminaari, tällainen live-lähetyskeskustelu Tiedekulmassa, ja Kuittisen Matti sanoi mun mielestä hienosti, että jokainen puu on tärkeä.

00:15:42 Tuuli

Sanoisin ihan samalla tavalla, että jokainen niitty ja ketolaikku on kaupungissa tärkeä. Mä luulen, että just kun fokus on ollut niin paljon puissa ja metsissä, luulen että se on aika monelle itsestään selvää, että meillä on tätä kaikkea. Ja kun sä kysyit alussa, että miksi nää on tärkeitä, yksi asia mitä ei tule ajatelleeksi, kun se vielä on ympärillä, on se maiseman vaihtelu, että meillä on sulkeutuneita maisemia eli metsiä, ja sitten meillä on näitä avoimia maisemia, jotka tuovat sen hengähdystauon. Me seisotaan nyt jumalaisen lämpimässä ihanassa tuulensuojaisessa paikassa ja täällä reunalla on

hirveen hieno metsän reuna ja metsä takana. Ja tämä vaihtelu on se juju. Jos tähänkin tulee "puita Helsinkiin ja metsää joka paikkaan" -ideologia, niin mä väitän, että sekin vähentää monimuotoisuutta. Me tarvitaan molempia, monenlaisia elinympäristöjä. Se on hyvä muistaa.

00:16:49 Tiina

Joo, ehdottomasti! Niin kuin sanoit, tosi kaunista metsää mikä täällä on, aika isoja puita ja monia lajeja. Onko kaupungilla niittystrategia? Onko semmoista luotu? On kaikenlaisia kaupunkistrategioita, onko niittystrategiaa?

00:17:11 Tuuli

No meillä on olemassa luonnonhoidon linjaus, mikä tarkoittaa kaikkien luonnonmukaisten alueiden periaatteita, miten me niitä hoidetaan, ylläpidetään ja näin. Ja metsien lisäksi, vaikka se painottuu metsään, koska meillä on eniten Helsingissä metsiä pinta alaltaan, niin siellä on tietenkin myös niityt ja pellot ja jonkun verran puhutaan ranta-alueista. Niissä on ikään kuin semmoinen strateginen ote, että meillä on niittyjä ja on hyvä, että meillä on niitä ja sekin tuo monimuotoisuutta ja juuri tätä kulttuurimaisemaa ja muuta. Mutta sekin on aika vanhentunut. On puhuttu, meillä on valmistunut uusi luonnon monimuotoisuusohjelma ja ihan viime metreillä sinne lisättiin tällainen, että tämä linjaus pitäisi nyt päivittää. Mä luulen, että kun se päivitetään, niin meillä tulee ehkä näihin niittyihin sitten jotain uutta. Ja toinen työ, mikä on sitten, puhin siitä niittyverkostosta, sekin on niin iso työ. Siihen tulee paljon uutta tietoa, uutta informaatiota minkä perusteella me varmaan linjataan jotain uusia juttuja sen perusteella ja se ehkä liittyy nimenomaan tähän verkoston kehittämiseen, ei riitä, että meillä on läntit me tarvitaan ne yhteydet.. Ja silloin tulee sitä linjausta, että mitä se tarkoittaa esimerkiksi maankäytön suunnittelussa tai hankkeissa tai hoidossa.

00:18:33 Tiina

Just. Ja sen mä tiedän itse suunnittelijataustalla vaikka Helsingin kaupungilla en ookaan ollut niin suunnittelijat kyllä kaipaa, tai osaako ne aina kaivata sitä, mutta ainakin ne todellakin tarvitsisi sen tiedon, joka olisi siellä suunnitteluratkaisujen taustalla, että ne osaa sitten tehdä sen suunnitelman sitten sillä tavalla oikein että se perustuu siihen tietoon mikä on ajankohtaisia ja tärkeitä.

00:19:06 Tuuli

Joo, ja sehän on yks arvo, sehän on aina kaupungeissa varsinkin kun on vähän tilaa, että täytyy tietää, mitä arvoja painottaa missäkin. Just tämän tyyppinen työ auttaa siinä että painotetaan oikeita asioita milloin missäkin.

00:19:28 Tiina

Aivan, joo. Ja sitten mä pyysin sua vähän pohtimaan suosikkikasveja niityiltä. Tuossa ennen kuin aloitettiin keskustelua hyvin totesit, että ei me ainakaan tästä puistosta niitä tällä hetkellä tulla löytämään...

00:19:44 Tuuli

Yksi löytyi! Yksi on semmoinen, joka täällä on paljon itseasiassa.

00:19:49 Tiina

Ehkä me voidaan aloittaa sillä.

00:19:52 Tuuli

Mutta muuten on, vähän just sanoin ennen kuin aloitettiin että niittyjen kannalta tämmöinen alkukesä ei ole kukinnan kannalta se paras mahdollinen.

00:20:03 Tiina

Aivan, mutta annetaan nyt hyvät tipit sitten kuulijoille, mistä ja milloin niitä voisi löytää.

00:20:14 Tuuli

Niin, tosiaan, jos ajattelee kuivia niittyjä eli ketoja, niin niissä ehkä paras aika on kesäkuu, koska ne on usein hyvin avoimia kallioisia paikkoja, aika kuivia ja siinä sitten tietysti lumi sulaa ensin ja sitten tulee hyvin nopea ryöpsähdys, ei ehkä ihan toukokuussa, mutta kesäkuussa, valtava kukinta. Sitten ne alkaa kärventyä ja korventua, siemenet muodostuu aika nopeasti ja sitten ne tiputtaa ne ja sitten kasvukausi on ohi, että ne on aika semmoisia kesäkuun paikkoja. Mutta se, missä me nyt esimerkiksi seisotaan, tämä hakamaa täällä Uussillanpuistossa, sanoisin, että tämä on parhaimmillaan ehkä loppukesästä, heinä-elokuu on aika kivoja aikoja, sitten alkaa olla kukkivaa kasvillisuutta. Mutta yks mun ihan suosikkikasvi on itse asiassa ei niinkään kukkiva kasvi vaan se on tämä jota on täällä paljon, eli tuoksusimake. Tää on tosi hauska kasvi siitä että kun tämän kuivaa, niin tää tuoksu on aivan älyttömän hieno. Tässä ei varmaan nyt, se itse asiassa tuoksu tuossa kun me käveltiin auringossa. Kun tän laittaa päiväkirjan väliin ja kuivattaa, niin se alkaa tuoksua ihan hirveästi. Siinä on semmoista kumariinia, puolalaiset ja venäläiset, tai puolalaiset ainakin pistää tätä viinaan ja maustaa viinan sillä samalla kumariinilla, se on semmoinen jännä makea ihana haju ja se tulee nimenomaan sitten kun tämän kuivaa sitten ihan tällä niitylläkin Sitten kun kävelet siellä, niin siinä on semmoinen jännä semmoinen tosi makea tuoksu. Ja se on itseasiassa hauskanäköinen kasvi, näet sen sitten, sitä oli itse asiassa paljon tuolla aurinkoisella puolella, ei niinkään tässä hakamaassa.

00:22:06 Tiina

Joo, tässäkin on suhteellisen paljon .

00:22:09 Tuuli

Tyypillinen hyvä niittykasvi.

00:22:12 Tiina

Ja kukkiiko tämä?

00:22:13 Tuuli

Joo, se kukkii, nimenomaan tälleen alkukesästä. Mutta jos haluaa hajuefektit niin se on sitten kun se on kuivunut. Se on semmoinen hauska kasvi. Ja sitten on niitä kukkivia kasveja. Niittyhän on just sen takia mun mielestä niin ihana, että kun siellä on niitä värikkäitä kukkivia kasveja, niin onhan niitä hirveästi.

00:22:40 Tiina

Ja ne on tyypillisesti semmoisia aika hentoja.

00:22:42 Tuuli

Joo, nimenomaan, mun näitä ihan kanssa suosikkeja on ketoneilikka, tosi pieni, semmoinen että sitä ei oikeastaan huomaa yhtään, ellei suurin piirtein konttaa siellä kedolla. Se on semmoinen tyypillinen hyvä ketokasvi. Neilikka kertoo, että se kuuluu neilikoihin, kun kaupasta ostetaan neilikkaa, niin se

muistuttaa vähän sitä, mutta se ei ole kerrottu. Se on semmoinen räikeän pinkki ja sitten siinä on valkoisia pisteitä, kun sitä katsoo. Mutta se on siis semmoinen, miten mä sanoisin..?

00:23:16 Tiina

Oi se kuulostaa kauniilta! Mutta se on tosi pieni se kukkakin sitten?

00:23:21 Tuuli

Joo, erittäin pieni ja hyvin kapeat lehdet. Mut sit ku se kukkii ja avaa aurinkoisena päivänä kukkansa, niin sitten sä oikeastaan huomaat sen. Ja se houkuttelee sitten just pölyttäjähönteisiä sillä värillä ja muuta. Aivan upea! Jos semmoista löytää, se kertoo, että nyt on hieno, lajistoltaan hyvä kohde.

00:23:40 Tiina

Aivan joo. Okei vau!

00:23:43 Tuuli

Ja mun mielestä tossa Uussilanpuiston kuivemassa osassa on sitä.

00:23:46 Tiina

Okei! Ja milloin sen voi? Onko se nyt sitten enemmän..?

00:23:47 Tuuli

Se on sitten heinäkuun loppu, riippuu vähän säästä.

00:23:55 Tiina

Ja kaikki sitten konttaamaan kedolla heinäkuussa!

00:23:58 Tuuli

Just se! Sen värisiä pinkkejä ei ole muita.

00:24:04 Tiina

Okei, silleen helppo tunnistaa sitten.

00:24:05 Tuuli

Joo, ja sit se on niin neilikka. Jos unohtaa semmoisen kerrotun neilikan, ajattelee että on neilikka, jolla on vähän rispaantuneet terälehdet. Se on tosi huikea kasvi.

00:24:22 Tiina

Joo, kuulostaa hienolta! Mitä muita sulla oli?

00:24:23 Tuuli

No sitten on ihan tämä klassinen, tämä ihana päivänkakkara, että jos ei nostalgisempaa kukkaa ole kuin päivänkakkara. Ja sekin on itseasiassa ihan hyvä kasvi, jos miettii että milloin on viimeksi nähnyt päivänkakkaran niin ei sekään enää niin yleinen ole.

00:24:42 Tiina

Ei se ihan itsestään selvää oo.

00:24:44 Tuuli

Joo mutta että se on paljon, miten mä nyt sanoisin, tuoreempien niittyjen laji. Se on hyvä siementämään, että jos sitä jossain on, niin se usein sitten kyllä pärjää hyvin. Mutta se on siis oikein semmoinen suominostalgiaakko, ei voi olla pitämättä päivänkakkarasta. Sitten on semmoinen hauska kasvi, josta mä kans tykkään, keskiheinäkuun hyvä kasvi, ruusuruoho. Sillä on tosi kaunis nimi, mutta se on kaunis kasvikin. Se on semmoinen jännä, vähän kuin laventelin sininen. Sen erityisyys on se, että se on jostain syystä se ja sen sukulaiskasvit pölyttäjien ja nimenomaan perhosten ja sitten joidenkin mesipistiäisten suosima. Jos sitä jostain löytyy, niin melko varmasti kun se kukkii, siinä pyörii tätä porukkaa. Se on noiden perjosfriikkien suosima kasvi ja se on kans tämmöisellä vähän samanlaisilla niityillä, mä sanoisin, kuin päivänkakkarat, vähän ehkä tuoreimmat niityt ja se on sen verran korkeampi että se pärjää sitten niiden isompien ja rotevampien joukossa. Mutta ei ole mikään kauhean yleinen sekään, että jos semmoisia löytää, niin taas ollaan ihan hyvällä niityillä.

00:26:11 Tiina

Löytyykö niitä nyt näistä Helsingin niityistä?

00:26:24 Tuuli

Joo kyllä niitä on. Parhaimmilla niityillä sitä esiintyy, et ei se mikään superharvinaisuus ole. Mutta se ehkä tyyppillinen tämmöinen kasvi, josta vielä voisi sanoa, että on suhteellisen yleinen niittykasvi, mutta mä luulen, että jos tämä niittyjen häviäminen jatkuu niin se voi hyvinkin olla lähiaikoina uhattuna kun näitä kertakaikkiaan on tosi vähän.

00:26:56 Tiina

Pitäiskö meidän vähän kääntyä niin ei tuu toi liikenne, tultiin tänne vähän toiseen päähän niin tuolla on jo vilkas katu mutta voidaan ottaa vähän takaisin päin. Oliko vielä joku mistä haluaisit? Ihana kuunnella noita!

00:27:14 Tuuli

Joo no yksihän olisi semmoinen, mähän oon kasvi-ihminen, mä rakastan kukkia ja kasveja ylipäätään. En mä osaa valita mitkä mun suosikit on, mut nää on semmosia ihania, hienoja niitykukkia. Yksi mikä kukkii keväällä, jota ei ole tosin täällä, mutta on oikein kukkien aatelia, on kevätesikko. Se on niin hieno. Se on semmoinen keltainen kasvi, joka kukkii keväällä. Me seisotaan nyt tässä hakamaassa niin jos täällä olisi vaikka tammia, parhaimmat kevätesikkohakamaat tai -alueet mitä mä olen nähnyt on tietysti Ruotsissa. Ja sitten myöskin tietyillä alueilla saaristossa, missä on esimerkiksi paljon tammia, metsän reunoissa missä on just tämmöistä valojen ja varjojen ja harvakseltaan kasvavien puiden ympäristöä. Siellä sitä kasvaa ja silloin kun se viihtyy, sitä on paljon. Se on siis ihan mielettömän hienon näköinen. Ja sitten se on yhtäkkiä, puh, se on niin kuin kaikki kevätkasvit, yhtäkkiä siellä on ne lehtiruusukkeet eikä sitä kauheasti sieltä erotu, mutta silloin kun se kukkii, se on kyllä ihan mielettömän hieno.

00:28:34 Tiina

Joo! Mihin aikaan se sitten..?

00:28:37 Tuuli

Se on ihan kevätkasvi, mulla on pihallakin sitä, se kukkii nyt näin toukokuun lopulla. Saaristossa tietysti kun on aika kylmä meri, se saattaa olla vähän myöhemmin sitten, se on hyvin eteläinen, ei löydy enää Pohjois-Suomessa todellakaan. Mut se on hieno ja se on ehkä just se että kun se on se

kevään elämys. Ja se on niin erikoinen. Se on just tämmöinen, se ei ole oikein metsäkasvi, mutta ei se oikein niittykasvi vaan se on siltä väliltä, parhaimmat paikat on nimenomaan juuri semmoisisissa reunoissa ja välimaastossa.

00:29:25 Tiina

Joo just näin. Mikä sun, olen kysynyt muiltakin näiltä ketkä on lähtenyt mun kanssa kävelylle eli Marilta ja Teemulta, että mikä on sun arkivihreä, luonnonympäristö, kaupunkiluonto mitä sä ihan omassa arjessa jotenkin kohtaat tai käytät eniten? Mä tiedän, että sulla on työn puolesta tietysti omat

00:29:55 Tuuli

Joo ja mulla on semmonen erikoinen tilanne, sukupolvien myötä mä oon ihan tämmöinen perus helsinkiläinen, mutta mä oon asunut tosi pitkään muualla. Mä asun nykyään Nurmijärvellä, oon asunut siellä jo kohta 20 vuotta, että mulla ei arjessa niinkään, mitä nää työmaastokäynnit, kaupunki ei ole sillä lailla mun arkiympäristöä mun vapaa-ajalla.

00:30:23 Tiina

Mikä sulla siellä Nurmijärvellä sitten on? Siellähän on varmasti aika paljon luontoa ja vihreätä. Onko siellä jokin paikka missä aina käyt tai semmoinen tärkeä?

00:30:28 Tuuli

On, on! Mulla on koira, että mähän hirveästi liikun luonnossa, siellä on hyvin erilaisia paikkoja. Itse me asutaan ihan maaseudulla pienessä kylässä ja minulla on hyvin maaseutumainen ympäristö, kanat ja kukot kaakattaa ja meillä oli jopa lehmiä silloin kun muutettiin sinne, nyt on enää hevosia ja sillä lailla, mutta sellaista ja metsää ja sitten siellä on hirveän kauniita, hienoja järviä, lampia ja tämmöisiä.

00:31:02 Tiina

Sehän on vähän tämmöinen pohjoismainen etuoikeus, että voit asua noin lähellä Helsinkiä tai näinkin urbaania paikkaa ja vielä työskennellä täällä, mutta sitten sun koti on kuitenkin täysin luontoa ja maaseutu.

00:31:18 Tuuli

Joo, ja se oli ehkä semmoinen meidän perheen, meillä oli hevosia, mun mies teki hevosilla töitä ja meillä oli hevoset pihalla ja sitten oli pakko muuttaa jonnekin muualle koska meille Helsingistä löytynyt tietenkään paikkaa. Mutta edelleen siis oon tosiaan kaupungilla töissä.

00:31:44 Tiina

Hauskaa! No entäs sitten, jos puhutaan vähän tulevaisuuden kaupungeista, miten sä näet että se muuttuu. Muuttuuko mikään, miltä tulevaisuuden kaupungissa näyttää?

00:31:56 Tuuli

Tarkoitatko Helsinkiä vai?

00:31:58 Tiina

Me voidaan puhua Helsingistä tai voi ajatella vähän laajemminkin, mutta muuttuuko asiat hitaasti, nopeasti, radikaalisti, vähän..?

00:32:09 Tuuli

Joo, no ehkä sillä lailla että nyt kun on nyt tätä työkokemusta niin pitkältä, jotenkin sitä ajattelee, henkilökohtaisessa elämässä tuntuu että se on hirveän pitkä aika. Mutta jos ajattelee yleensäkin aikaa, niin minusta se on erittäin lyhyt aika ja mun mielestä ihan suunnattoman paljon on muuttunut kolmessakymmenessä vuodessa. Kun mä tulin taloon niin mä oon jollekin sanonutkin, että minun tehtäväni silloin oli pitää koulutustilaisuuksia ja kertoa ihmisille mitä luonnon monimuotoisuus tarkoittaa. Tuntuisi aivan kornilta tehdä sitä nyt! Tavallaan se on tosi hienoa, vaikka se tulee kriisien kautta, on ilmastonmuutos ja tämä luontokato ja muuta, ehkä kaupungeissa nimenomaan mä näen valoisuuden siinä, että täällä tavallaan se rakentaminen ja kaikki se uhka tulee ensimmäisenä, mutta sen takia ihmisetkin on niin valveutuneita ja vaativia ja puolustaa omia lähiympäristöjään. On ihan sama onko siellä harvinaisia tai uhanalaisia lajeja, riittää, että on tämmöisiä hienoja niittylänttejä ja lähimetsiä ja ne rakastaa niitä. Stä kautta mä näen että tulevaisuus on aika lohdullinen tietyllä lailla, vaikka nytkin Helsingissä meillä on aika hurja yleiskaava ja täydennysrakentamista on koko ajan, rakennetaan joka paikkaan, välillä tuntuu, ettei enää tunnista sitä vanhaa Helsinkiä, niin kyllä paineet näiden eri arvojen painolle on ihan toiset kuin joskus aikaisemmin.

00:33:54 Tiina

Ja tuleeko sun mielestä, kun välillä mietitään sitäkin että se on aika semmoista talousvedosta, investointivetoista, näetkö että viherympäristölle, kaupunkiniityille tai lähiviheralueille tulisi jonkunlainen, ei nyt varmaan suoraan hintalappu, mutta semmoinen että se vaikuttaisi niihin investointien kiinnostavuuteen kaupunkiympäristössä, että se olisi sillä tavalla houkuttelevampaa, että se pystyisi kilpailemaan siinä kuviossa?

00:34:23 Tuuli

Meillä on nyt siinä meidän LUMO-ohjelmassa, siinä monimuotoisuusohjelmassa, kirjattu tämmöinen kompensatio- / tilinpitomallin kehittäminen Helsinkiin, jota me varmaan ruvetaan tekemään ensi vuonna. Siinä on just se idea, että viheralueilla olisi joku hinta, jolla tavallaan pystyy avaamaan sellaistenkin ihmisten silmät, jotka ei ehkä ole ajatellut näitä asioita arvoina tähän mennessä. Lainsäädäntö ja muut turvaa tietysti ne kaikkein arvokkaimmat, mutta mun mielestä kaikki viheralueet on hyvin arvokkaita Helsingissä esimerkiksi, että se olisi yhteneväinen siinä ikään kuin arvomaailmassa tietyllä lailla kun punnitaan. Toinen on kulttuurihistoria, että molemmilla näillä ei välttämättä ole samanlaista painoarvoa vielä, todellakaan, vaan kyllä ihan muut asiat menee edellä. Ehkä tuollaisten kautta se voisi tulla sitten, vaikka se tuntuu välillä, monethan tykkäävät että luonnon pitäisi olla itseisarvo, mutta se on aika paljon kiinni sen ihmisen arvomaailmasta, oletko päättäjä vai missä asemassa, se ei saisi mennä ihan noin.

00:35:46 Tiina

Niinpä. Olisiko sinulla jokin viesti nyt sinne päätöksenteko portaaseen nyt kun kuntavaalit lähestyy ja uudet valtuustot aloittaa syksyllä? Mä tiedän, että tää on kysymys mikä ei ollut mun listassa, mutta yritin varoitella, että tää voi olla vähän mindflow-keskustelua.

00:36:08 Tuuli

Niin aivan. En mä tiedä onko mulla nyt erityisesti mitään viestiä, vaan ihan vaan jotenkin varmaan se poliitikko itsekin sillä alueella missä sattuu asumaan, voisin kuvitella että aika moni jo pitää lähiympäristöään tosi tärkeänä ja on valmis niistä puolustamaan, muistaa sitten että niitä on ympäriinsä muuallakin. Se joko ihmisellä on tai sitten sitä ei ole. Mutta sanoisin äänestäjille että

kannattaa vähän tutkia kun vaalikoneissa on niitä kysymyksiä, mistä voi vähän haistella, että mikä se arvomaailma mahtaa olla itse kullakin.

00:36:57 Tiina

No sitten ihan lopuksi mä vielä pyytäisin sinua tipsaamaan kaikille ketkä tätä nyt kuuntelee, että mikä olisi sellainen paikka, missä kaikkien ehdottomasti pitäisi käydä? Joku suosikkiniitty tai -kohde? Ei ole pakko olla Helsingissä mutta joku semmoinen mikä kaikkien pitäisi nähdä, tutustua ja kokea?

00:37:18 Tuuli

Joo, tää on vähän samanlainen kysymys, kuin se että mikä on seitsemän suosikkikasvia, kun niitä on niin hirveästi, mutta ehkä semmoinen yks paikka voisi olla se, mikä ei ehkä ole kaikille tuttu. Mä tiedän, että semmoiset, jotka harrastaa lintuja tuntee sen, mutta Vuosaaren huippu, joka on Vuosaarella lähellä satamaa. Sehän on ollut pitkään rakenteilla eikä sitä ole virallisesti avattu, mutta avataan tänä syksynä virallisesti, niin se on aika hieno paikka. Se on tosi erikoinen, ei todellakaan mikään tämmöinen perinnebiotooppi vaan aivan ihmisen rakentama. Se on yhden semmoisen hyvän "hullun" Jukka Toivosen, hauskan puutarhurin, päähänpistos. Se on ollut vanha kaatopaikka ja täyttömaa-alue, pelastanut miljoonia Helsingin rahoja, koska sinne on voinut dumpata kaikenlaisia maita. Se on maisemoitu ja sen sijaan että sinne olisi tehty semmoinen perinteinen nurmikko- ja puuistutus, niin sanoisin, että se on Itä-Helsingin suurimpia niittyalueita, se on todella hieno ja siellä on mitä kummallisimpia, solaa, rotkoa ja jännittäviä pensaikkoja ja katajikkoja ja erilaisia niittyjä. Valtavan hienot maisemat, sieltä näkee saaristoon ja pitkälle melkein Helsingin keskustaan. Se on tosi korkea, kuusikymmentä metriä merenpinnan yläpuolella, hienot näkymät. Se on tosi hulpea ja siellä nuo lintumiehet tosiaan käy stajiaamassa, kun siellä on niin erikoinen lajisto ja siellä on tosiaan aika paljon selvitetty, mitä kaikkea sinne on syntynyt. Se on kerta kaikkiaan tosi mielenkiintoinen ja hieno.

00:39:13 Tiina

Kiva, kiitos tästä! En ole itsekään käynyt siellä niin enköhän mä sinne sitten suuntaa seuraavaksi.

00:39:20 Tuuli

Joo ja me ollaan tosiaan nyt saatu aikaiseksi, nyt kun se avataan ensi syksynä, sinne on valmistunut pari luontopolkua ja tämmöiset opasteet, mitkä kertoo historiasta ja luonnosta, on siinä mielessä mun mielestä hauskaa, että saa vähän taustaa sille omituiselle paikalle. Sinne voi mennä.

00:39:46 Tiina

Hienoa! Kiitos hei Tuuli sulle, tää oli tosi ihana kävely sun kanssa tänään!

00:39:50 Tuuli

Joo tää oli kiva!

00:39:54 Tiina

Hei huippu juttu että lähdit mun ja Tuulin matkaan kävelylle. Ota kuulolle myös, kun me keskustellaan taiteen ja tutkimustiedon yhdistämisestä taiteilija Teemu Lehmusrusun kanssa vallisaarella. Ja kaupunkisuunnittelun merkityksestä, siitä, miten kaupunkeihin ylipäätään mahtuu niittyluontoa maisema-arkkitehti Mari Ariluoman kanssa. Tuu kuulolle, moi!

Tämänkin keskustelun taustalla, tukena ja tuottamassa ovat olleet monialainen Strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittama CO-CARBON-tutkimushanke sekä Baltic Sea Action Group -järjestö. Näihin voit tutustua nettisivuilla cocarbon.fi ja bsag.fi.

00:40:59 [Outro]

[äänimerkki]

[äänite päättyy]